

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою за магістерською програмою професійного
спрямування “Муніципальна економіка”

на тему: **«ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ЯК ОСЕРЕДКИ
ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНІ»**

Виконавець:

студентка ФЕУП

Короход Анастасія Вікторівна

_____

Науковий керівник:

к.е.н., старший вкладач

Подмазко Олексій Михайлович

_____

Одеса 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження: Центральна тема цього дослідження полягає в тому, що в сучасній економіці України розвиток індустріальних парків має потенціал створити нові можливості для розвитку промисловості та регіонів, посилити співпрацю між компаніями, інвесторами, органами місцевого самоврядування, установами економічного розвитку та інші сторони.

У розвинутих країнах і країнах, що розвиваються, які мають економічний розвиток, мета збільшення інвестицій у регіони та забезпечення їх конкурентоспроможності досягається через різноманітні територіальні та організаційні механізми розвитку окремих територій. У поєднанні з втратою економічного динамізму та посиленням конкуренції на світових ринках інвестиційних ресурсів Україна має створити сприятливе середовище для залучення інвесторів до інвестицій, а також запровадити механізми стимулювання активності. Ці механізми включають концепцію створення та розвитку індустріальних парків.

Як відомо, труднощам, пов'язаним із створенням сприятливого інвестиційного клімату, сприянням поступальному розвитку та створенню індустріальних парків у контексті забезпечення економічного зростання, займалися різні вітчизняні та зарубіжні вчені: А.А. Праченко, Л.Я. Бенюк, В.М. Галасюк, О.О. Єгорова, В. Г. Панченко, Л. І. Федулова, О.О. Молдован, Г.В. Олесюк, Ю. В. Чичиренко, Є.В. Родионова та інші.

Дослідженням розвитку індустріальних парків України займається Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами, а також Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. Актуальність розвитку індустріальних парків визначили вибір теми кваліфікаційної роботи, зумовили її мету та завдання.

Метою роботи: є висвітлення питання створення ефективного індустріального парку та використання наявних ресурсів і методів для створення ефективного в сучасних економічних умовах парку високих технологій. На основі вивчення окремих країн, які створили індустріальні парки як форму економічного розвитку, та узагальнення їхнього досвіду, метою проекту є виділення найбільш ефективних методів та інструментів стимулювання розвитку промисловості, теоретичні, методичні та прикладні аспекти стимулювання підприємницької діяльності що можуть бути застосовані в Україні.

Відповідно до мети магістерської роботи були визначені наступні завдання:

- ідентифікувати ІП як об'єкти підприємницької діяльності та їх державне регулювання;
- дослідити юридичні аспекти організації підприємницької діяльності в межах ІП;
- провести діагностику поточних проблем в Україні пов'язану з організацією ІП;

- провести оцінку найбільш перспективних напрямів комерційної діяльності на території ІІІ;
- здійснити пропозиції щодо формування та знайти оптимальні напрямки вдосконалення умов діяльності ІІІ в Україні;
- охарактеризувати особливості функціонування найбільших індустріальних парків світу, на прикладі країн США, Європи та Азії та запропонувати шляхи державної підтримки суб'єктів підприємництва.

Об'єктом дослідження: є досвід створення індустріальних парків у країнах США, Європи та Азії.

Предметом дослідження: виступають основи функціонування індустріальних парків на сучасному етапі, на прикладі найбільших ІІІ сьогодні, а також можливості та перспективи їхнього розвитку в Україні. Новизна отриманих результатів полягає у поглибленні існуючих теоретико-методологічних основ дослідження індустріальних парків і розробці науково-практичних рекомендацій щодо актуальності створення індустріальних парків в Україні та перспектив розвитку економіки нашої держави завдяки цьому.

Методи дослідження: При виконанні дослідження магістерської роботи використано наступні методи: спостережень, статистичної обробки фінансової інформації, порівняльного фінансово-економічного аналізу, кореляційного аналізу, системного аналізу, загальнонаукові методи аналізу й синтезу, індукції й дедукції. Для проведення комплексного аналізу застосовувалися методи комп'ютерного оброблення, аналізу і відображення інформації за допомогою програми Microsoft Excel.

Інформаційною базою: дослідження є законодавчі та нормативні документи, статистичні дані Державної служби статистики України та Головного управління статистики в Одеській області, монографії вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних конференцій та періодичних видань, а також дані електронних ресурсів мережі Інтернет.

Структура та обсяг роботи: Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 95 сторінок. Основний зміст викладено на 83 сторінках. Робота містить 4 таблиці, 14 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти створення та функціонування індустріальних парків»* було розглянуто питання індустріальних парків. Було розглянуто теоретичні аспекти щодо створення індустріальних парків; проведено огляд нормативно-правових засад та системи оподаткування; ознайомлення з державною підтримкою за діяльності індустріальних парків.

У другому розділі *«Аналітична оцінка стану розвитку індустріальних парків»* проведено аналіз загальної характеристики та аналіз тенденцій розвитку індустріальних парків в Україні. Проведено порівняльний

аналіз інвестиційної привабливості з іншими країнами світу. Досліджується політика муніципалітету з активізації інвестиційного потенціалу територій.

У третьому розділі *«Індустріальні парки як інструмент розвитку економіки на локальному рівні (на прикладі міста Одеса)»* проаналізовано стратегічні цілі та операційні завдання з активізації інвестиційного потенціалу на локальному рівні; проаналізовано цілі інвестиційного розвитку м. Одеса; здійснено прогнозування цільових показників розвитку інвестиційного потенціалу міста.

ВИСНОВКИ

Після проведення дослідження, можемо зробити наступні висновки.

1. В основі ідеї створення індустріальних парків лежить концепція, згідно з якою фізична близькість основних компонентів парку: компаній, дослідницьких або освітніх установ підвищить імовірність комерціалізації наукових досліджень і полегшить їх впровадження. Тісні зв'язки між орендарями та постачальниками послуг, з одного боку, та між індустріальними парками та компаніями, з іншого боку, мають сприяти швидшому створенню компаній, сприяти розвитку на ранніх стадіях, створювати більш допоміжну інфраструктуру, надавати більше послуг та включити більший доступ до фінансів. У результаті це має призвести до більшого економічного зростання як самого індустріального парку, так і економіки країни в цілому. Основною причиною створення індустріальних парків є те, що вони сприяють економічному зростанню як на місцевому, так і на національному рівнях. Про це свідчать результати розвитку різноманітних парків у розвинених країнах.

2. Індустріальні парки є засобом стимулювання інноваційного виробництва, залучення додаткових інвестицій, зниження напруженості на ринку праці та вирівнювання економічної ситуації в країні. В Україні створено інституційну та правову основу для подальшого розвитку індустріальних парків. Цей процес має бути доповнений системними та реалістичними діями, спрямованими на формування регіональних сегментів національної економіки України. Індустріальні парки, які охоплюють складські, виробничі, офісні та комунальні зручності, популярні в багатьох країнах світу. Щоб покращити поточне інституційне середовище інвестиційної політики, законодавчої бази, податкового законодавства, розвитку інфраструктури та спеціалізації парків, рекомендується розглянути підходи, прийняті такими країнами, як Сполучені Штати, Китай, Туреччина та Німеччина, які побачили значний прогресу та інвестицій у свою економіку.

3. Багато існуючих індустріальних парків у розвинених країнах надають резидентам значні переваги та заохочення для залучення нових підприємств. Світовий досвід показує, що активна участь урядів у створенні та розвитку індустріальних парків має вирішальне значення для розвитку допоміжної інфраструктури та політики податкових пільг, це сприяє

створенню нових компаній та надає адміністративні послуги. Однак держава не повинна брати участь у щоденному управлінні парками.

4. Індустріальні парки є новою та сприятливою формою спеціалізованих економічних зон в Україні. Вони пропонують такі переваги, як потенціал для активізації інвестиційної активності в окремих областях, створення координаційних центрів для регіонального зростання, реструктуризація економічних систем, створення робочих місць і скорочення промислового виробництва в містах. Найбільш активно в Україні будуть розвиватися такі пріоритетні напрями виробництва: виробництво устаткування для альтернативних джерел енергії електричного устаткування, побутових приладів; сміттєпереробка; інформаційні технології; агропереробка; металообробка; новітні технології з деревообробки; виробництво виробів з пластику;

5. Найбільшою відмінністю між Україною та іншими успішними прикладами індустріальних парків є відсутність внутрішнього інтересу компаній. Ефективне функціонування ІП передбачає реалізацію таких етапів як: формування єдиного органу державної влади, який буде координувати усі органи з питань розвитку ІП, прийняти низку законів та підзаконних актів з питань адміністрування даного органу; зміцнення матеріально-технічної бази відповідно до міжнародних стандартів.

6. Елементи сучасної світової концепції створення індустріальних парків можуть бути застосовані до України, але лише за умови, що процес проектування та створення супроводжуватиметься критичним підходом та адаптацією зарубіжних технологій. Індустріальні парки не є місцем, які можна відразу монетизувати. Існує ризик того, що політика створення індустріальних парків в Україні базуватиметься насамперед на простих моделях, а не на комплексному розумінні локальних умов кожного окремого регіону. Проект щодо створення агенції з організації є доцільним для реалізації. Він дозволить ефективніше розвиватися ринку та надавати інвесторам більше потенційних можливостей обрати кращий варіант для себе. Це надасть поштовх для розвитку ІП всіх форм власності, і за умов сплати податків, проект стає комерційно ефективним і здатен генерувати прибуток до бюджету.

7. Головним напрямом діяльності держави з підтримки розвитку індустріальних парків полягає в удосконаленні чинної системи забезпечення фінансовими ресурсами (в тому числі й за рахунок пільгового кредитування), а також пошуку нових джерел фінансування за допомогою податкових пільг або інших інноваційних підходів. Індустріальні парки матимуть можливість створити умови, які сприятимуть зростанню всієї економічної системи країни.

АНОТАЦІЯ

Короход А.В. «Індустріальні парки як осередки підприємництва на локальному рівні»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Муніципальне підприємництво», Одеський національний економічний університет. Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні засади організації і функціонування індустріальних парків, їх державне регулювання та стимулювання.

Здійснено аналіз недоліків і проблем сфери індустріальних парків в Україні, визначено стан розвитку індустріальних парків, та найбільш перспективні напрями діяльності на території індустріальних парків.

Здійснена оцінка ефективності створення індустріального парку на території міста Одеса. Запропоновано шляхи та інструменти посилення державної підтримки суб'єктів підприємництва для розвитку індустріальних парків.

Ключові слова: індустріальні парки, еко-індустріальні парки, інвестиції, проєкт, регіональний розвиток, децентралізація, ефективність.

ANNOTATION

Korohod A.V. "Industrial parks as centers of entrepreneurship at the local level"

Thesis for Master degree in specialty 076 «Entrepreneurship, Trade and Exchange Activity» under the master's program "Municipal entrepreneurship". – Odesa National Economic University. – Odesa, 2023

The paper examines the theoretical foundations of the organization and functioning of industrial parks, their state regulation and stimulation.

An analysis of the shortcomings and problems of the sphere of industrial parks in

Ukraine was carried out, the state of development of industrial parks and the most promising areas of activity in the territory of industrial parks were determined.

An assessment of the effectiveness of the creation of an industrial park in the territory of the city of Odesa was carried out. Ways and tools for strengthening state support for business entities for the development of industrial parks are proposed.

Keywords: industrial parks, eco-industrial parks, investment, project, regional development, decentralization, efficiency.